

Петько Лілія Вікторівна

студентка 4 курсу факультету фінансів та обліку, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Петрушка О. В.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

В даний час все більше набуває актуальності проблема реформування системи пенсійного забезпечення. Дане питання досліджують у багатьох країнах, не винятком є і Україна. Адже, саме від цього залежить забезпечення добробуту значної частини населення країни. Негативним чинником також є старіння нації, зниження народжуваності, економічна ситуація в країні та, зокрема, дефіцит Пенсійного фонду України. Виходячи з ситуації потрібно в найближчому часі реформувати пенсійну систему, яка дозволить послабити навантаження на державний бюджет та зможе забезпечити громадян гідною пенсією.

Одним із таких методів є запровадження системи недержавного пенсійного забезпечення, яка базується на засадах добровільної участі осіб, роботодавців та їх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання громадянами пенсійних виплат на умовах та в порядку, передбачених законодавством про недержавне пенсійне забезпечення [1].

Хоча законодавством і передбачено третій рівень пенсійної системи, проте, на практиці це не використовується, тому що до цього часу не сформувалася відповідна платформа для розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні. Цьому слугують певні причини, а саме: недостатній рівень підтримки держави, низький рівень працюючого населення, обмежений вибір фінансових інструментів, у які недержавні пенсійні фонди змогли б інвестувати кошти, роботодавці не зацікавлені у фінансуванні недержавних пенсійних програм для своїх працівників [2, с.102]. Варто додати, що у великої частини громадян низький фінансовий рівень, вони не готові заощаджувати та вкладати кошти в майбутнє, а також в певній мірі слугує недовіра до використання такого методу заощадження, адже більшість з них не розуміють суті і ролі використання недержавних пенсійних фондів.

Варто зазначити і про переваги недержавного пенсійного забезпечення. Першою з них є те, що третій рівень пенсійної системи дозволяє індивідуально визначити потреби страхувальника, а саме вибір

форми виплат та зміна недержавного пенсійного фонду за бажанням. Наступною перевагою є те, що у випадку смерті учасника є можливість отримати накопичення людині, яка є правонаступником. Також, для кожного учасника складається індивідуально договір, виходячи з фінансових можливостей та потреб.

Для розвитку недержавного пенсійного забезпечення та вдосконалення діяльності недержавних пенсійних фондів важливим є розробка та впровадження дієвих заходів. До першочергових завдань належать удосконалення законодавчого регулювання інвестиційної діяльності недержавних пенсійних фондів та пошук інструментів, які сприятимуть інвестувати в цінні папери іноземних емітентів кошти громадян з обов'язковим розрахунком на їх надійність, ліквідність та прибутковість.

Напрямами вдосконалення цієї важливої складової пенсійної системи є уніфікація фінансової звітності недержавних пенсійних фондів відповідно до міжнародних стандартів; підвищення реальних доходів населення; реалізація гуманітарної політики, спрямованої на розв'язання проблеми легковажного ставлення суспільства до забезпечення своєї старості в майбутньому; розвиток мотиваційних чинників участі громадян у програмах недержавного пенсійного забезпечення та удосконалення контролю з боку держави за діяльністю суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення [3, с. 88-89].

Також, однією з найважливіших умов розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні є підвищення фінансової грамотності громадян. Адже, саме таким чином населення зрозуміє суть і роль недержавних пенсійних фондів і в майбутньому зможе забезпечити собі гідну старість.

Отже, можна зробити висновок, що запровадження третього рівня пенсійної системи, а саме недержавного пенсійного забезпечення зможе забезпечити достойні виплати громадян, допоможе позбавити солідарну пенсійну систему проблем дефіцитності Пенсійного фонду, сприятиме розвитку економіки країни шляхом інвестування фінансових заощаджень громадян у недержавні фінансові інституції.

Література:

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1058-15> (дата звернення: 03.11.2019 р.).
2. Петрушка О. Корпоративне пенсійне страхування як складова соціального захисту найманих працівників. Збірник наук. праць Других наукових читань пам'яті С.І. Юрія: збірник наук. праць / За ред. д.е.н., проф. О. П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. С.101–103.
3. Петрушка О. Недержавне пенсійне страхування як альтернатива забезпечення гідної старості. *Управління фінансами держави, регіону, підприємства та домогосподарства : погляди науковців і практиків*: збірн. тез. доп. Першої інт.-конф. проф.-викл. складу каф. фін. ТНЕУ (м. Тернопіль, 14 квіт. 2015 р.). Тернопіль: Видав. центр “Вектор”, 2015. С. 87–90.

Петрушенко Володимир Іванович

студент 2 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку, ТНЕУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Горин В. П.

ПОДАТКОВА АМНІСТІЯ ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ЗБІЛЬШЕННЯ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ДО БЮДЖЕТУ

У міжнародній практиці податкова амністія є одним із поширених способів легалізації тінювих капіталів та збільшення доходів бюджету. В Україні рівень тінізації економіки складає від 33% за оцінкою уряду до 40-70% за розрахунками незалежних аналітиків. Зважаючи на це, податкова амністія може стати дієвим способом виведення коштів з тіні й значного збільшення податкових надходжень до бюджету.

Питання податкової амністії в Україні актуалізувалось із зміною влади, оскільки її проведення стало однією із ключових економічних ініціатив нового президента В. Зеленського. Головною метою податкової амністії є погашення боргових зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами, а також вдосконалення порядку валютного регулювання та валютного контролю. За словами одного з головних апологетів проведення податкової амністії в Україні, Д. Гетьманцева, у випадку легалізації тінювих капіталів, платники податків будуть звільнені від відповідальності за ст. 212 (несплата податків) і ст. 205 (фіктивне підприємництво) Кримінального кодексу